

**Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

IZVJEŠTAJ O RADU SAVJETA ZA KONKURENTNOST ZA 2023. GODINU

Pripremio: Sekretarijat Savjeta za konkurentnost

Podgorica, januar 2024. godine

Sadržaj

Uvod	3
Realizacija Plana rada Savjeta za 2023. godinu	4
Aktivnosti planirane Planom rada Savjeta za konkurentnost za 2023. godinu	5
Radne grupe Savjeta za konkurentnost	10
Realizacija zaključaka sa sjednica Savjeta	11
Izveštaji o uključenosti privrede u proces donošenja zakona	12
Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica	13
Zaključak i sljedeći koraci	13
Aneks I	16
Sastav Savjeta za konkurentnost, mart - decembar 2023. godine	16
Agenda 19. sjednice Savjeta za konkurentnost	16
Aneks II	18
Agenda 20. sjednice Savjeta za konkurentnost	18
Agenda 21. sjednice Savjeta za konkurentnost	18
Aneks III	20
Sastav Savjeta za konkurentnost, decembar 2023. godine	20
Agenda 22. sjednice Savjeta za konkurentnost	20

Uvod

Savjet za konkurentnost (Savjet) osnovan je 1. juna 2017. godine na osnovu Odluke o obrazovanju Savjeta za konkurentnost. U junu 2022. Vlada Crne Gore je potvrdila postojanje Savjeta, usvajanjem Odluke o obrazovanju Savjeta za konkurentnost, kojom je propisano da je predsjednik Savjeta ministar ekonomskog razvoja i turizma. Takođe, ovom Odlukom je izmijenjena struktura Savjeta za konkurentnost i povećan je broj članova sa 20 na 22, uz povećano učešće poslovnih udruženja, 10 u odnosu na ranijih 7 (Privredna komora, Savjet stranih investitora, Montenegro biznis alijansa, Američka privredna komora, Unija poslodavaca, Asocijacija poslovnih žena, Udruženje preduzetnica, Asocijacija menadžera, Unija mladih preduzetnika i Zajednica opština), čime je efektivnost rada Savjeta povećana. **U decembru 2023. godine Vlada Crne Gore je usvojila novu Odluku o obrazovanju Savjeta za konkurentnost, kojom je propisano da je predsjednik Savjeta potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja. Takođe, ovom Odlukom je izmijenjena struktura Savjeta za konkurentnost i povećan je broj članova sa 22 na 24, uz povećano učešće predstavnika javnog sektora, 14 u odnosu na ranijih 12.**

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost osnovan je u februaru 2019. godine kao rezultat sporazuma između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Vlade Crne Gore¹. Sekretarijat je nezavisno tehničko i ekspertsko tijelo i čine ga: šefica Sekretarijata, konsultantkinja za ekonomska pitanja, konsultantkinja za pravna pitanja, konsultantkinja za ekonomsko osnaživanje žena i pitanja rodne ravnopravnosti i administrativna asistentkinja. Uloga Sekretarijata je da podrži rad Savjeta i na taj način utiče na unapređenje javno-privatnog dijaloga u Crnoj Gori.

Odlukom o osnivanju Savjeta za konkurentnost iz februara 2021. godine verifikovana je uloga Sekretarijata Savjeta i uveden Poslovnik o radu, kojim su definisane dužnosti Sekretarijata. Poslovnikom o radu koji je usvojen na 22. sjednici Savjeta, u decembru 2023. godine, dužnosti Sekretarijata obuhvataju:

- pripremu predloga Plana rada Savjeta, na početku godine, na način što se najprije utvrde prioriteta privrednih udruženja, a nakon toga prikupe informacije od javnog sektora o temama od prioritetnog značaja za unapređenje konkurentnosti;
- pripremu dnevnog reda sjednica Savjeta;
- prikupljanje materijala od članova/ica Savjeta koji će se razmatrati na sjednicama i ukoliko je potrebno, dodatna mišljenja relevantnih subjekata i blagovremeno dostavljanje predsjedniku/ci i članovima/icama Savjeta;
- sačinjavanje zapisnika sa sjednice Savjeta i dostavljanje na saglasnost svim članovima/icama Savjeta;
- praćenje realizacije zaključaka sa sjednica Savjeta i redovno izvještavanje Savjeta o realizaciji zaključaka sa sjednica;
- iniciranje, ili na osnovu predloga članova/ica Savjeta, pripremanje predloge izmjena i dopuna Poslovnika i drugih akata Savjeta, koji će biti razmatrani na sjednici Savjeta;
- sačinjavanje godišnjeg Izvještaja o radu Savjeta;
- u skladu sa kapacitetima, pružanje ekspertske pomoći u izabranim oblastima, kada predsjednik/ca Savjeta procijeni da je to potrebno;
- obavljanje drugih poslova i zadataka koje mu povjeri predsjednik/ca Savjeta.

¹ Od juna 2020. godine, Vlada Ujedinjenog Kraljevstva, posredstvom Britanske ambasade u Podgorici, kroz Fond za dobru upravu, pruža finansijsku podršku Sekretarijatu.

Pored ovoga, Poslovníkom je definisano:

- Organizacija Savjeta
 - Predsjednik Savjeta i zamjenik predsjednika Savjeta
 - Članovi Savjeta
 - Sekretarijat Savjeta
- Način rada Savjeta
 - Način održavanja sjednica
 - Dnevni red i
 - Dostavljanje materijala
 - Zapisnik
- Obrazovanje radnih grupa i angažovanje eksperata

Tokom 2023. godine, održane su četiri sjednice Savjeta, u skladu sa godišnjim planom rada. Prvom sjednicom Savjeta za konkurentnost u 2023. godini, koja je održana 10. marta, predsjedavao je Goran Đurović, ministar ekonomskog razvoja i turizma, kao i drugom i trećom sjednicom koje su održane 2. juna i 29. septembra 2023. godine. Imajući u vidu imenovanje nove Vlade u oktobru 2023. godine, novi sastav Savjeta je izabran u decembru 2023. godine. Tako je četvrtom sjednicom u 2023. godini, koja je održana 20. decembra, u izmijenjenom sastavu, Savjetom predsjedavao Nik Gjeloshaj, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja.

Realizacija Plana rada Savjeta za 2023. godinu

Plan rada Savjeta predstavlja okvirni dokument koji prvenstveno prepoznaje ključne teme za razmatranje po kvartalima, dok su članovi Savjeta prije svake sjednice pozvani da kandiduju dodatne materijale za koje smatraju da je važno da se u tom trenutku nađu na agendi Savjeta. Plan rada Savjeta za 2023. godinu razmatran je i usvijen na XX. sjednici Savjeta. Procenat realizacije Plana rada za 2023. godinu **iznosi 89.3%, što je veći procenat realizacije plana u odnosu na 2022. godinu (za 4.3%)**. Odlukom o obrazovanju Savjeta za konkurentnost definisano je održavanje najmanje 4 tematske sjednice u toku godine, pa je i tokom predmetne godine Savjet održao 4 sjednice, kako je predviđeno Planom rada. U skladu sa Planom rada, na dnevnom redu sjednica Savjeta našlo se 48 materijala, kao i dodatnih 18 materijala koji su na dnevnom redu, ali bez razmatranja. Ukupno **3 materijala (10.7%) nisu realizovana, odnosno odložena su za sljedeću godinu, i to:**

- *Akcioni plan za suzbijanje sive ekonomije i aktivnosti RG* – kako je izvijestilo Ministarstvo finansija razlog prolongiranja roka za donošenje Akcionog plana ogleda se, prevashodno, u donošenju odluke da se, u cilju što bolje pripreme Akcionog plana za suzbijanje neformalne ekonomije, donese novo rješenje o formiranju radne grupe. Ovim rješenjem proširen je broj članova koji su pokazali interesovanje za pomenutu temu i za učešće u radu radne grupe. Nakon obavljenih konsultacija, u septembru 2023. godine, sa članovima Radne grupe o prvom Nacrtu cjelokupnog dokumenta, na internet stranici Ministarstva finansija objavljen je Javni poziv za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori sa akcionim planom za period od 2024 - 2026. godine, u periodu od 17. oktobra do 6. novembra 2023. godine. Dodatno, Predlog programa je i zvanično poslat na mišljenje svim institucijama u čijoj je nadležnosti realizacija aktivnosti iz Akcionog plana. Nakon prikupljanja svih mišljenja Predlog programa je tokom decembra poslat Vladi Crne Gore na razmatranje i usvajanje. Predmetna tema je kandidovana u okviru Plana rada Savjeta za konkurentnost za 2024. godinu, za treći kvartal.

- *Program ekonomskih reformi za Crnu Goru* – kako je izvijestilo Ministarstvo finansija, relevantni materijal nije bio spreman u planiranom vremenskom okviru jer su ključne aktivnosti ovim povodom sprovedene krajem 2023. godine. U novembru i decembru su održana 2 okrugla stola, a javna rasprava raspisana u periodu od 12. do 31. decembra 2023. g. Nakon sprovedene javne rasprave i prikupljenih primjedbi i sugestija, pristupiće se izradi Programa.
- *Strategija klimatskog finansiranja IRF-a* - Investiciono razvojni fond Crne Gore je izvijestio da je na kašnjenje u realizaciji kompletnog procesa uticalo produženje tenderske procedure odabira konsultanta za potrebe izrade strategije, a usljed procesa pojašenja troškovnika dostavljenih ponuda. Rokove je dodatno pomjerila i komunikacija sa nadležnim organima u vezi sa primjenom poreza na dodatu vrijednost od 0%, s tim da još uvijek nije identifikovan nadležni organ za izdavanje potvrde o oslobađanju od plaćanja PDV-a za isporuku proizvoda, odnosno, usluga u skladu sa međunarodnim ugovorom, odnosno, ugovorom o donaciji. Predmetna tema je kandidovana u okviru Plana rada Savjeta za konkurentnost za 2024. godinu, za četvrti kvartal.

U nastavku slijedi popis aktivnosti koje su bile planirane za realizaciju u 2023. godini, sa statusom realizacije.

Aktivnosti planirane Planom rada Savjeta za konkurentnost za 2023. godinu

	Tema	Nosilac	Status
I kvartal			
1.	UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • Planirane izmjene regulative koja ima uticaj na poslovni ambijent • Predlozi privrednih udruženja 	članovi Savjeta	Realizovano <ul style="list-style-type: none"> • Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu, MERT² • Predlozi za unapređenje regulative, UPCG³
2.	Strategija cirkularne tranzicije s akcionim planom za 2023. godinu	MERT	Realizovano
3.	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2023. godinu	MERT	Realizovano
4.	Program za modernizaciju prerađivačkih kapaciteta	MERT	Realizovano
5.	Izveštaj o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti za 2022. godinu, u cilju unapređenja poslovanja mikro, malih i srednjih preduzeća	MERT	Realizovano
6.	Izveštaj o statusu barijera u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica	SCC	Realizovano
7.	Informacija o implementaciji Registra nameta i sljedeći koraci	SCC	Realizovano
8.	Informacija o aktivnostima IRF-a u oblasti ekonomskog osnaživanja žena	IRF ⁴	Realizovano

² Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

³ Unija poslodavaca Crne Gore

⁴ Investiciono razvojni fond Crne Gore

	Tema	Nosilac	Status
9.	Plan izrade strategije klimatskog finansiranja IRF-a u saradnji sa Francuskom razvojnom agencijom (Afd)	IRF	Realizovano
10.	Finansiranje infrastrukturnih projekata u crnogorskim opštinama sa stepenom razvijenosti ispod državnog prosjeka	IRF	Realizovano
11.	Informacija o digitalizaciji procesa u IRF-u u saradnji sa državnim institucijama u cilju olakšanja uslova i skraćenja procedura za korisnike kredita IRF-a	IRF	Realizovano
12.	Izveštaj o radu Savjeta za konkurentnost za 2022. godinu	SCC	Realizovano
13.	Izveštaji radnih grupa koje funkcionišu u okviru Savjeta za konkurentnost	članovi Savjeta	Realizovano
II kvartal			
14.	SIVA EKONOMIJA <ul style="list-style-type: none"> Akcionni plan za suzbijanje sive ekonomije i aktivnosti RG 	MF	Nije realizovano. Ministarstvo finansija je, u cilju što bolje pripreme Akcionog plana za suzbijanje neformalne ekonomije, prolongiralo rokove pa je dokument na Vladi usvojen krajem decembra 2023. godine, a nakon održavanja sjednice Savjeta.
15.	Rezultati reforme u oblasti privrednog prava i registracije privrednih i drugih subjekata <ul style="list-style-type: none"> Zakon o privrednim društvima Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata 	MERT, MF, SCC	Realizovano
16.	Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u proces donošenja zakona na nacionalnom nivou za I i II kvartal 2023. godine	SCC	Realizovano
17.	Izveštaj o poslovnom ambijentu 2021. – 2022.	AmCham	Realizovano
18.	Prezentacija rezultata istraživanja Bijela knjiga: Investiciona klima u Crnoj Gori 2022	SSICG	Realizovano (dostavljeno članovima Savjeta putem maila i prikupljena izjašnjenja resornih institucija na preporuke iz Bijele knjige 2022 u 3. i 4. kvartalu)
19.	Informacija o dodjeli godišnje nagrade za Naj menadžere i preduzetnike	AMM	Realizovano
20.	Informacija o uspostavljanju Jedinstvene kontakt tačke za usluge	MERT	Realizovano
21.	Izveštaji radnih grupa koje funkcionišu u okviru Savjeta za konkurentnost	članovi Savjeta	Realizovano
III kvartal			
22.	EKONOMSKO OSNAŽIVANJE ŽENA <ul style="list-style-type: none"> Status realizacije Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva Aktivnosti na implementaciji rodno odgovornog budžetiranja 	MERT, SCC	Realizovano

	Tema	Nosilac	Status
	<ul style="list-style-type: none"> Inicijativa za obračunavanje rodnog jaza u platama 		
23.	Izveštaj o statusu barijera u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica	SCC	Realizovano
24.	Izveštaji radnih grupa koje funkcionišu u okviru Savjeta za konkurentnost	članovi Savjeta	Realizovano
IV kvartal			
25.	KLJUČNE BARIJERE U POSLOVANJU I PREDLOZI ZA ELIMINISANJE	članovi Savjeta	Realizovano
26.	Program ekonomskih reformi za Crnu Goru	MF	Nije realizovano. Materijal nije bio spreman u planiranom vremenskom okviru jer su ključne aktivnosti ovim povodom sprovedene krajem 2023. godine. ⁵
27.	Digitalnom transformacijom do boljih usluga za građane i privredu	MJU	Realizovano
28.	Strategija klimatskog finansiranja IRF-a	IRF	Nije realizovano. Kašnjenje u realizaciji kompletnog procesa uticalo produženje tenderske procedure odabira konsultanta za potrebe izrade strategije, a usled procesa pojašnjenja troškovnika dostavljenih ponuda. ⁶
29.	Godišnji izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces donošenja zakona za 2023. godinu	SCC	Realizovano
30.	Informacija o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2023. godinu	MER	Realizovano
31.	Izveštaji radnih grupa koje funkcionišu u okviru Savjeta za konkurentnost	članovi Savjeta	Realizovano

Pregled održanih sjednica Savjeta u 2023. godini:

Na 19. sjednici Savjeta (10. mart), ili prvoj sjednici tokom 2023. godine, glavna tema je bila **unapređenje konkurentnosti** i u okviru ove tačke razmatrani su sljedeći materijali:

- Status Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2023. godinu, sa evaluacijom i rodnom analizom programa za 2022. godinu – Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
- Predlozi za unapređenje regulative – Unija poslodavaca Crne Gore

⁵ Detaljnije vidjeti u tekstu iznad („Realizacija Plana rada Savjeta za 2023. godinu“)

⁶ Detaljnije vidjeti u tekstu iznad („Realizacija Plana rada Savjeta za 2023. godinu“)

Na **20. sjednici Savjeta (2. jun)**, glavna tema se odnosila na **sivu ekonomiju** i u okviru ove tačke razmatrane su teme koje se odnose na: pripremu Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije; traženja sistemskog rješenja za borbu protiv sive ekonomije u dijelu pronalazačenja osnova za postupanje u stambenim prostorima; praćenje rada Radne grupe za praćenje implementacije GIZ-ovog projekta „Povećanje prilika za zapošljavanje sezonskih radnika u Jugoistočnoj Evropi“; praćenje postupanja poreskih i carinskih dužnika i preduzimanje mjera za jačanje fiskalne discipline i otklanjanje neloyalne konkurencije kroz različite vidove kontrola.

Na **21. sjednici Savjeta (29. septembar)**, glavna tema je bila **ekonomsko osnaživanje žena** i u okviru ove tačke razmatrani su sljedeći materijali:

- Sekretarijat Savjeta za konkurentnost i ekonomsko osnaživanje žena - Sekretarijat Savjeta;
- Informacija o statusu realizacije Akcionog plana za 2022. godinu, Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024. godina - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma;
- Informacija o aktivnostima Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. u oblasti ekonomskog osnaživanja žena - Investiciono- razvojni fond;
- Informacija o 13. Kongresu žena preduzetnica jadransko jonske regije - Privredna komora Crne Gore;

- Informacija o aktivnostima Unije poslodavaca Crne Gore u oblasti ekonomskog osnaživanja žena - Unija poslodavaca Crne Gore.

Na **22. sjednici Savjeta (20. decembar)**, glavna tema se odnosila na **ključne barijere u poslovanju i predlozi za eliminisanje** i u okviru ove tačke razmatrani su sljedeći materijali:

- Informacija o statusu izrade Nacrta zakona o privrednim društvima - Ministarstvo ekonomskog razvoja; Popis pravnih i institucionalnih barijera sa kojima se poslovna zajednica susrijeće u poslovanju - Privredna komora Crne Gore;
- Izveštaj „Podsticajno okruženje za održiva preduzeća u Crnoj Gori: Analiza stanja i perspektive napretka” (EES Montenegro 2023) - Unija poslodavaca Crne Gore;
- Poreska regulativa i praksa: nedorečenost zakonskog okvira poreskih propisa i potreba za unapređenjem poreske prakse - Savjet stranih investitora u Crnoj Gori;
- Digitalnom transformacijom do boljih usluga za građane i privredu kroz projekat COVID 19 - Ministarstvo javne uprave;
- Istraživanje o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki u Crnoj Gori - Ministarstvo finansija i Sekretarijat Savjeta za konkurentnost.

Agende sjednica Savjeta koje su održane i planirane u toku 2023. godine nalaze se u aneksu dokumenta, dok se svi materijali sa sjednica Savjeta koje su održane od početka rada Sekretarijata Savjeta nalaze na internom portalu (<https://scc.org.me>) koji je isključivo namijenjen članovima Savjeta. Cilj portala je preuzimanje dokumentacije (materijala) u vezi sa sjednicama Savjeta, a nudi mogućnost i dostavljanja komentara za svaki pojedinačni sadržaj. Portal je ažuriran i sadrži sve materijale sa sjednica Savjeta od kad je SCC osnovan (februar 2019. godine), pa ujedno predstavlja i preglednu arhivu. Podatke potrebne za pristup internom portalu obezbjeđuje SCC, a pristup se vrši unosom korisničkog imena i lozinke, koji su dostavljeni članovima Savjeta.

Radne grupe Savjeta za konkurentnost

Na sjednicama Savjeta razmatrani su kvartalni izvještaji za sljedećih radnih grupa, koje su tokom 2023. godine funkcionisale pod platformom Savjeta:

1. Radna grupa za promociju i identifikaciju projekata iz oblasti zelene ekonomije

Koordinatorica: Sanja Varajić, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Članovi su predstavnici institucija: Investiciono razvojnog fonda, Eko fonda, UNDP-a, Ministarstva finansija, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Kancelarije za održivi razvoj, MONSTAT-a, Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, Green Home-a, Nacionalne turističke organizacije, Deponije, Čistoće, NVO Expeditio, Univerziteta Donja Gorica, Sekretarijata Savjeta.

Cilj: Analiza trenutnih, kao i potencijala za investiranje u zelene projekte u narednih 4 godine.

2. Radna grupa za Nacionalno partnerstvo za cjeloživotno preduzetničko učenje

Koordinatorica: Anđela Gajević, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Članovi su predstavnici institucija: Centar za stručno obrazovanje, Filozofski fakultet, Univerzitet Donja Gorica, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore, Montenegro Biznis Alijansa, Unija mladih preduzetnika, Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Univerzitet Crne Gore - Ekonomski fakultet, Američka privredne komora, EBRD, Privredna komora Crne Gore.

Cilj: Formalna institucionalizacija saradnje i partnerstva ključnih aktera, čime će se obezbijediti efikasna koordinacija implementacije politike cjeloživotnog preduzetničkog učenja i njenih specifičnih segmenata, kao i jačanje monitoringa i evaluacije u djelu sprovođenja ciljeva i mjera definisanih samim

strateškim dokumentom.

3. Radna grupa za ekonomsko osnaživanje žena

Koordinatorica: Ana Šebek, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Članovi su predstavnici institucija: Asocijacija poslovnih žena, Udruženje preduzetnica, Montenegro biznis alijansa, Privredna komora Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost, Ministarstvo ekonomskog razvoja - Direktorat za rad i zapošljavanje, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Uprava prihoda i carina, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Uprava za statistiku, Investiciono razvojnog fond A.D., Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, EBRD i UNDP.

Cilj: Jačanje procesa koordinacije implementacije sprovođenja Strategije za razvoj ženskog preduzetništva, kao i svih drugih strateških dokumentata koja imaju uticaj na ekonomsko osnaživanje žena.

4. Radna grupa za praćenje reforme procesa registracije privrednih subjekata

Koordinatorica: Marija Šuković, šefica Sekretarijata Savjeta

Članovi su predstavnici institucija: Sekretarijat Savjeta, Uprava prihoda i carina, odsjek za CRPS, , Uprava prihoda i carina, odsjek za CROO, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Direktorat za industrijski i regionalni razvoj, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Direktorat za investicije, razvoj MSP i upravljanje EU fondovima, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Direktorat za poreski i carinski sistem, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, šefica odsjeka za portale i servise, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Odsjek za razvoj dijeljenih servisa i razmjenu podataka sa drugim sistemima, Američka privredna komora Crne Gore, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori, Udruženje pravnika, Montenegro biznis alijansa, Privredna komora Crne Gore, Unija poslodavaca Crne Gore.

Cilj: Nastavak rada na realizaciji aktivnosti koje su ranije prepoznate kao prioritetne, ali i uključivanje novih članova (prije svega iz predstavnike udruženja privrede koji dolaze iz redova članova Savjeta za konkurentnost). Sve aktivnosti su usmjerene ka obezbjeđivanju potpune elektronske registracije svih oblika privrednih društava, što će značajno olakšati procedure privatnom sektoru, ubrzati procese u Upravi prihoda i carina, pozitivno uticati na transparentnost, ali i rangiranje na Doing Business i ostalim međunarodnim izvještajima koji ocjenjuju ovu oblast. Na 16. sjednici Savjeta (jun 2022. godine) prvoformljena Radna grupa prestaje sa radom i većina aktivnosti nastavlja da se sprovodi kroz rad novoformirane **Radne grupe za izradu propisa za registraciju privrednih i drugih subjekata**. Na 19. sjednici, koja je održana 10. marta 2023. godine, ova Radna grupa je predala Finalni izvještaj o radu.

Realizacija zaključaka sa sjednica Savjeta

Realizacija zaključaka sa održanih sjednica Savjeta, sa posebnim akcentom na informisanje o stepenu ispunjenosti zahtjeva poslovnih udruženja, se kontinuirano prati od strane Sekretarijata Savjeta i pregled njihove realizacije se dostavlja šefici Sekretarijata Savjeta koja kandiduje **Izvještaj o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta**, kao posebnu tačku na agendi sjednice Savjeta. Materijal se dostavlja članovima Savjeta na upoznavanje, a na sjednici se razmatraju ključne teme, koje se često odnose upravo na nerealizovane aktivnosti. Na sjednicama se prati status realizacije oko 30 zaključaka, čiji statusi mogu biti: realizovani, nerealizovani i status u kontinuitetu (koji se nakon realizacije isključuju iz materijala).

Izveštaji o uključenosti privrede u proces donošenja zakona

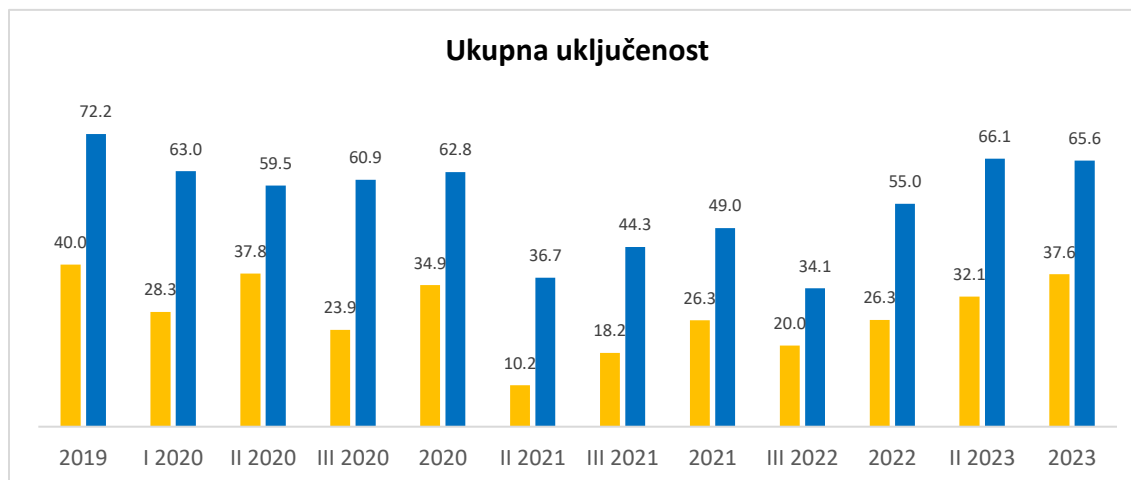
Na inicijativu privrednih udruženja, Sekretariat Savjeta kvartalno izveštava Savjet o uključenosti privrede u proces izrade zakona. U toku 2022. godine kreirana su 2 izveštaja (izveštaj za prva tri kvartala 2022. godine i godišnji izveštaj za 2022. godinu). Prvi izveštaj je razmatran na dnevnom redu 17. sjednice Savjeta, dok je godišnji izveštaj razmatran na kraju godine odnosno na 18. sjednici Savjeta.

U poređenju sa izveštajima rađenim tokom 2022. godine, kada je nivo odgovora javnih institucija bio veoma nizak, u 2023. godini je bilo moguće prikupiti sve podatke, odnosno procenat odgovora na upitnik je bio 100%, što je dalo dodatnu pouzdanost Izveštajima.

Na osnovu prikupljenih odgovora ministarstava, od 93 zakona koji su bili predmet analize, u izradu 65,6% je bila uključena privreda (61 zakon), dok su privredna udruženja bila uključena 41,9% (39 zakona). Privreda je bila uključena u fazi konsultacija u 47,3% slučajeva u odnosu na ukupan broj zakona. U toku javne rasprave uključenost je iznosila 43% u odnosu na ukupan broj zakona, dok je u radu radnih grupa privreda učestvovala 34,4%. Od ukupnog broja zakona, privreda je po odgovorima nadležnih institucija bila uključena u izradu RIA obrazaca u 15,1% slučajeva.

Analizirajući odgovore privrednih udruženja, procenat uključenosti u proces izrade 93 zakona koji su bili predmet analize iznosi 37,6% (35 zakona). Za svrhu ove analize važno je napomenuti da ukoliko je bilo ko od privrednih udruženja bio uključen, na bilo koji način, u proces donošenja zakona, smatrano je da su privredna udruženja bila uključena. Od ukupnog broja zakona, u 31,2% slučajeva privredna udruženja su bila uključena tokom početnih konsultacija, u toku javne rasprave 29%, dok je uključenost u rad radnih grupa bila 16,1%. Na pitanje o uključenosti u rad na izradi RIA obrasca, udruženja su navela da su bila uključena u izradu 8,6% RIA obrazaca.

Na osnovu odgovora privrednih udruženja, uključenost u svim fazama najveća je u posljednje 3 godine i iznosi 37.6%, što se može vidjeti iz grafičkog prikaza u nastavku.

Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica

Sekretarijat Savjetaje u toku 2021. godine kreirao listu barijera u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i na osnovu identifikovanih barijera prikupljena su izjašnjenja nadležnih institucija. Inicijalna lista sadržala je 119 barijera, koje su prepoznate od strane privredne zajednice. Trenutna lista sadrži 62 barijere, a do smanjenja broja barijera je došlo zbog eliminisanja, grupisanja pojedinih barijera, dok je 9 barijera u vezi sa neformalnom ekonomijom, shodno zaključku sa 19. sjednice Savjeta prenijeto na dalje praćenje i izvještavanje Radnoj grupi za pripremu Program za suzbijanje neformalne ekonomije. Barijere sa kojima se suočava privatni sektor uglavnom se odnose na: digitalizaciju (pojednostavljenje procedura, uvezivanje registara), oblast rada i radnih odnosa, reformu poreske uprave itd.

Jedno od ključnih pitanja prilikom prikupljanja podataka bilo je to da li nadležne institucije smatraju da su problemi koje je privredna zajednica identifikovala stvarno barijere koje utiču na poslovni ambijent u Crnoj Gori. Analizirajući dostavljene odgovore utvrđeno je da za značajan broj barijera predstavnici nadležnih institucija nijesu dali konkretan odgovor na navedeno pitanje. S tim u vezi, broj barijera gdje su nadležne institucije saglasne da je identifikovani problem stvarna barijera u poslovanju je 23, dok 19 barijera nadležne institucije ne prepoznaju kao takve. Za 12 barijera nije bilo moguće na osnovu odgovora nadležnih institucija izvesti zaključak (bez konkretnog izjašnjenja institucije), dok će za 7 barijera nadležne institucije razmotriti i analizirati navedene barijere i u narednoj iteraciji izvještavanja dostaviti ažuriran status.

- Na osnovu analize prikupljenih podataka, dinamika aktivnosti u vezi sa eliminisanjem barijera je: Za 3 barijere (5%) nadležne institucije su izvjestile da su planirane aktivnosti za uklanjanje barijera realizovane.
- Za 10 barijera (16%) nadležne institucije planiraju preduzimanje aktivnosti u tekućoj godini kako bi barijera bila uklonjena.
- Za 5 barijera (8%) aktivnosti su planirane za narednu godinu, shodno Srednjoročnom Programu rada Vlade. Za uklanjanje 5 barijera (8%) neophodno je kontinuirano sprovođenje aktivnosti.
- Za 18 barijera (29%) nadležne institucije nijesu definisale rok za uklanjanje istih i za isto toliko barijera rok nije definisian jer institucije problem nijesu prepoznale kao barijeru.

Pored navedenog, u postupku analize utvrđeno je da je za eliminisanje 28 barijera neophodna izmjena zakonske regulative, dok je 33 barijere moguće eliminisati bez izmjene legislative.

Zaključak i sljedeći koraci

I tokom 2023. godine, Savjet za konkurentnost je prepoznat kao važna platforma za javno-privatni dijalog, tj. tijelo gdje se razmatraju strateški dokumenti i regulativa koja je ključna za konkurentnost Crne Gore. Plan rada Savjeta, koji je usvojen krajem 2022. godine, je u visokom procentu realizovan. Procenat realizacije **iznosi 89.3%**. Nije realizovano, odnosno odložena, su svega 3 materijala (10.7%). Imajući u vidu 4 sjednice koje su održane po Planu rada Savjeta za 2023. godinu, na dnevnom redu sjednica Savjeta našlo se 48 materijala, kao i dodatnih 18 materijala koji su na dnevnom redu, ali bez razmatranja. Pod platformom Savjeta tokom tekuće godine aktivnost su nastavile 3 radne grupe, koje su redovno

izveštavale o progresu rada. Takođe, Sekretarijat Savjeta je kroz svoje aktivnosti nastavio u kontinuitetu da promovise rad Savjeta i doprinio realizaciji zaključaka.

Godinu je obilježilo i formiranje nove Vlade Crne Gore, koje je podrazumijevalo i formiranje novog saziva Savjeta za konkurentnost. Činjenica da je novi saziv Savjeta formiran u vrlo kratkom roku, da je sjednica Savjeta održana u skladu sa Planom rada, bez kašnjenja, je jasan da i nova Vlada smatra da je Savjet ključna platforma za komunikaciju sa privatnim sektorom, za teme koje se odnose na poslovni ambijent i eliminisanje barijera za poslovanje.

Pored izvještaja o realizaciji Plana rada Savjeta za 2023. godinu, Sekretarijat Savjeta je pripremio i **Predlog plana rada Savjeta za 2024. godinu**, a u skladu sa konsultacijama sa privatnim i javnim sektorom (koji će biti dostavljen na razmatranje na 23. sjednici Savjeta). Kao i prethodnih godina, očekuje se da će članovi Savjeta ad hoc kandidovati i druge teme od značaja za sjednice Savjeta, za koje procijene da su važne da se razmotre u okviru zasijedanja ovog tijela. Sekretarijat Savjeta je na raspolaganju svim članovima za podršku u realizaciji aktivnosti i implementaciji zaključaka koji se realizuju pod platformom Savjeta.

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Savjet za konkurentnost
Podgorica, 11. mart 2024. godine

9.

Savjet za konkurentnost, na sjednici održanoj 11. marta 2024. godine, razmotrio je Izvještaj o radu Savjeta za konkurentnost za 2023. godinu, koji je dostavio Sekretarijat Savjeta za konkurentnost.

Predsjedavao je potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja Nik Gjeloshaj, predsjednik Savjeta za konkurentnost. S tim u vezi, Savjet za konkurentnost donio je sljedeći

ZAKLJUČAK

Savjet za konkurentnost je usvojio Izvještaj o radu Savjeta za konkurentnost za 2023. godinu.

Aneks I

Sastav Savjeta za konkurentnost, mart - decembar 2023. godine

1. Goran Đurović, ministar ekonomskog razvoja i turizma, predsjednik
2. Aleksandar Damjanović, ministar finansija, zamjenik predsjednika
3. Vladimir Joković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član
4. Ervin Ibrahimović, ministar kapitalnih investicija, član
5. Maraš Dukaj, ministar javne uprave, član
6. Ana Novaković Đurović, ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, članica
7. Biljana Šćepanović, ministarka nauke i tehnološkog razvoja, članica
8. Ilija Mugoša, savjetnik u Kabinetu predsjednika Vlade Crne Gore, član
9. Savjetnik/ica za predsjednika Vlade Crne Gore za ekonomska pitanja, član
10. Vladimir Bulajić, v.d. direktora Uprave prihoda i carina, član
11. Irena Radović, izvršna direktorica Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore AD, članica
12. Mladen Grgić, direktor Agencije za investicije Crne Gore, član
13. Nina Drakić, predstavnik Privredne komore Crne Gore, članica
14. Suzana Radulović, predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore, članica
15. Ivan Radulović, predstavnik Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori, član
16. Marko Miročević, predstavnik Američke privredne komore u Crnoj Gori, član
17. Aleksandar Jovović, predstavnik Montenegro biznis alijanse, član
18. Edita Dautović, predsjednica Udruženja preduzetnica, članica / Ljubica Kostić Bukarica, predstavnik Asocijacije poslovnih žena Crne Gore, članica
19. Budimir Raičković, predsjednik Asocijacije menadžera Crne Gore, član
20. Uroš Bulatović, predstavnik Unije mladih preduzetnika Crne Gore, član
21. Branislav Radulović, predstavnik Udruženja pravnika Crne Gore, član
22. Dušan Raičević, predsjednik upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore, član

Agenda 19. sjednice Savjeta za konkurentnost

1. Usvajanje Zapisnika sa osamnaeste sjednice Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
3. Informacija o Nacionalnoj strategiji cirkularne tranzicije do 2030. godine sa Akcionim planom 2023-2024. godina, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
4. Predlozi za unapređenje regulative, Unija poslodavaca Crne Gore

5. Izvještaj o statusu barijera u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 6. Status Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2023. godinu, sa evaluacijom i rodnom analizom programa za 2022. godinu, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
 7. Informacija o implementaciji Registra nameta i sljedeći koraci, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 8. Aktivnosti IRF-a u cilju unapređenja konkurentnosti, Investiciono-razvojni fond Crne Gore
 - 8.1. Plan izrade strategije klimatskog finansiranja Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore (IRF) u saradnji sa Francuskom razvojnom agencijom (AFD)
 - 8.2. Informacija o finansiranju infrastrukturnih projekata u crnogorskim opštinama sa stepenom razvijenosti ispod državnog prosjeka
 - 8.3. Informacija o aktivnostima Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. (IRF) u oblasti ekonomskog osnaživanja žena
 - 8.4. Informacija o digitalizaciji procesa u Investiciono-razvojnog fondu Crne Gore (IRF) u saradnji sa državnim institucijama u cilju olakšanja uslova i skraćanja procedura za buduće korisnike kredita
 9. Predlog zakona o turizmu i ugostiteljstvu, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
- Materijali koji su Savjetu dostavljeni sa predlogom da se o njima ne raspravlja
10. Izvještaj o radu Savjeta za konkurentnost za 2022. godinu, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 11. Kvartalni izvještaji o progresu rada stalnih radnih grupa Savjeta za konkurentnost
 - 11.1. Finalni izvještaj o progresu rada radne grupe za izradu propisa za registraciju privrednih i drugih subjekata, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 - 11.2. Nacionalno partnerstvo za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
 - 11.3. Ekonomsko osnaživanje žena, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator
 - 11.4. Podsticaj zelene tranzicije, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator
 12. Informacija o statusu Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Aneks II

Agenda 20. sjednice Savjeta za konkurentnost

1. Usvajanje Zapisnika sa devetnaeste sjednice Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 3. Aktivnosti IRF-a u cilju unapređenja konkurentnosti, Investiciono-razvojni fond Crne Gore
 - 3.1. Status Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, Ministarstvo ekonomskog razvoja
 - 3.2. Status Nacrta zakona o registraciji i privrednih i drugih subjekata, Ministarstvo finansija
 4. Prijedlog MBA vezano za Zakon o izmjenama i dopunama zakona o spriječavanju korupcije, Montenegro biznis alijansa
 5. Izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za I i II kvartal 2023. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 6. Izvještaj o poslovnom ambijentu 2021-2022 godine, Američka privredna komora u Crnoj Gori
 7. Prezentacija rezultata istraživanja Bijela knjiga: Investiciona klima u Crnoj Gori 2022, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori
 8. Izvještaj o izboru najuspješnijih menadžera/ki, preduzetnika/ca i poslodavaca za 2022. godinu, Asocijacija menadžera Crne Gore
 9. Informacija o uspostavljanju jedinstvene kontakt tačke u Crnoj Gori, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
- Materijali koji su Savjetu dostavljeni sa predlogom da se o njima ne raspravlja
10. Kvartalni izvještaji o progresu rada stalnih radnih grupa Savjeta za konkurentnost
 - 10.1. Nacionalno partnerstvo za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
 - 10.2. Ekonomsko osnaživanje žena, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator
 - 10.3. Podsticaj zelene tranzicije, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator

Agenda 21. sjednice Savjeta za konkurentnost

1. Usvajanje Zapisnika sa dvadesete sjednice Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
3. Ekonomsko osnaživanje žena
 - 3.1. Sekretarijat Savjeta za konkurentnost i ekonomsko osnaživanje žena
 - 3.2. Informacija o statusu realizacije Akcionog plana za 2022. godinu, Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2022-2024. godina

- 3.3. Informacija o aktivnostima Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. u oblasti ekonomskog osnaživanja žena
 - 3.4. Informacija o 13. Kongresu preduzetnica jadransko jonske regije
 - 3.5. Informacija o aktivnostima Unije poslodavaca Crne Gore u oblasti ekonomskog osnaživanja žena
 4. Status Nacrta zakona o zaštiti potrošača
 5. Status Nacrta zakona o posredovanju u prometu i zakupu nepokretnosti
 6. Status Nacrta zakona o elektronskim komunikacijama
 7. Barijere u poslovanju s kojima se susrijeće poslovna zajednica
 - 7.1. Izvještaj o statusu barijera u poslovanju s kojima se susrijeće poslovna zajednica, septembar 2023
 - 7.2. Informacija o istraživanju o poslovnom ambijentu
- Materijali koji su Savjetu dostavljeni sa predlogom da se o njima ne raspravlja
8. Izjašnjenja resornih institucija na preporuke iz Bijele knjige 2022
 9. Informacija o aktivnostima u oblasti inovacija i tehnološkog razvoja
 10. Informacija o uporednoj analizi postojećeg zakonodavnog okvira o sezonskom zapošljavanju stranaca u Crnoj Gori i Hrvatskoj u sektoru turizma
 11. Kvartalni izvještaji o progresu rada stalnih radnih grupa Savjeta za konkurentnost
 - 11.1. Nacionalno partnerstvo za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
 - 11.2. Ekonomsko osnaživanje žena, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator
 - 11.3. Podsticaj zelene tranzicije, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma koordinator

Aneks III

Sastav Savjeta za konkurentnost, decembar 2023. godine

- 1) Nik Gjeloshaj, potpredsjednik Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, predsjednik;
- 2) Novica Vuković, ministar finansija, zamjenik predsjednika;
- 3) Vladimir Martinović, ministar turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, član;
- 4) Vladimir Joković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, član;
- 5) Saša Mujović, ministar energetike i rudarstva, član;
- 6) Maraš Dukaj, ministar javne uprave, član;
- 7) Janko Odović, ministar prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, član;
- 8) Naida Nišić, ministarka rada i socijalnog staranja, članica;
- 9) Anđela Jakšić- Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, članica;
- 10) Vladimir Bulajić, direktor/ica Uprave prihoda i carina, član/ica;
- 11) Irena Radović, izvršna direktorica Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore AD, članica;
- 12) Goran Strahinja, direktor Agencije za investicije Crne Gore, član;
- 13) Milena Milović, savjetnica predsjednika Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku, član;
- 14) Goran Jovetić, državni sekretar Ministarstva ekonomskog razvoja, član;
- 15) Nina Drakić, Privredna komora Crne Gore, članica;
- 16) Suzana Radulović, Unija poslodavaca Crne Gore, član;
- 17) Marko Miročević, Američka privredna komora u Crnoj Gori, član;
- 18) Arijana Nikolić Vučinić, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori, članica;
- 19) Budimir Raičković, Asocijacija menadžera Crne Gore, član;
- 20) Aleksandar Jovović, Montenegro biznis alijansa, član;
- 21) Branislav Radulović, Udruženje pravnika Crne Gore, član;
- 22) Ljubica Kostić Bukarica, Asocijacija poslovnih žena Crne Gore, članica / Edita Dautović, Udruženje preduzetnica Crne Gore, članica;
- 23) Uroš Bulatović, Unija mladih preduzetnika Crne Gore, član;
- 24) Dušan Raičević, predsjednik Upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore, član.

Agenda 22. sjednice Savjeta za konkurentnost

1. Usvajanje Zapisnika sa 21. sjednice Savjeta za konkurentnost, Sekretariat Savjeta za konkurentnost
2. Poslovnik o radu Savjeta za konkurentnost, Sekretariat Savjeta za konkurentnost
3. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta za konkurentnost, Sekretariat Savjeta za konkurentnost
4. Ključne barijere u poslovanju i predlozi za eliminisanje
 - 4.1. Informacija o statusu izrade Nacrta zakona o privrednim društvima, Ministarstvo ekonomskog razvoja Popis pravnih i institucionalnih barijera sa kojima se poslovna zajednica susrijeće u poslovanju, Privredna komora Crne Gore

- 1.2. Izvještaj „Podsticajno okruženje za održiva preduzeća u Crnoj Gori: Analiza stanja i perspektive napretka” (ESEE Montenegro 2023), Unija poslodavaca Crne Gore
 - 1.3. Poreska regulativa i praksa: nedorečenost zakonskog okvira poreskih propisa i potreba za unapređenjem poreske prakse, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori
 - 1.4. Digitalnom transformacijom do boljih usluga za građane i privredu kroz projekat COVID 19, Ministarstvo javne uprave
 - 1.5. Istraživanje o stepenu povjerenja u sistem javnih nabavki u Crnoj Gori, Ministarstvo finansija i Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 5. Informacija o osnivanju HUB-a cirkularne ekonomije, Privredna komora Crne Gore
 6. Izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za 2023. godinu, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
 7. Informacija o realizaciji Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2023. godinu, Ministarstvo ekonomskog razvoja
 8. Pregled preliminarnih zaključaka i ocjene stanja OECD publikacije „Konkurentnost Zapadnog Balkana 2024” Izvještaj za Crnu Goru, Ministarstvo ekonomskog razvoja
 9. Usmena informacija predsjednika Savjeta u vezi sa planiranim aktivnostima Savjeta za konkurentnost za 2024. godinu, predsjednik Savjeta za konkurentnost
- Materijali koji su Savjetu dostavljeni na uvid
10. Kvartalni izvještaji o progresu rada stalnih radnih grupa Savjeta za konkurentnost, Ministarstvo ekonomskog razvoja
 - 10.1. Nacionalno partnerstvo za cjeloživotno preduzetničko učenje, Ministarstvo ekonomskog razvoja, koordinator
 - 10.2. Ekonomsko osnaživanje žena, Ministarstvo ekonomskog razvoja, koordinator
 - 10.3. Podsticaj zelene tranzicije, Ministarstvo ekonomskog razvoja, koordinator